

Ball de l'Àliga

Berga

Ubicació

Comarca: Berguedà

Coordenades:

Latitud: 42.10386

Longitud: 1.84594

UTM Est (X): 404578

UTM Nord (Y): 4661952

Classificació

Número de fitxa 08022 - 76

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Música i dansa

Estil / època: Modern Renaixement

Segle XVIII

Any 1756

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Sense accés

Ús actual: Lúdic

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Música de La Patum](#)

[La Patum](#)

[Comparseria de la Patum](#)

Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres

Data de registre de la fitxa: dt., 14/08/2001 - 02:00

Descripció

La música del ball de l'Àliga de Berga consta de dues parts clarament diferenciades: la primera, quan l'Àliga balla pausadament, és en ritme binari i correspon a una típica dansa lenta del Renaixement; i la segona, quan l'Àliga s'esvera, a compàs 6/8, ritme ternari i tempo ràpid.

Història

El ball de l'Àliga de la Patum de Berga té una estructura típica del segle XVIII i pot ben ser que en estrenar-se l'Àliga de Berga, l'any 1756, ja fos la peça que l'acompanyés. En tot cas, sabem de segur que el 1795 ja era la peça que ballava. Una partitura trobada a primers dels anys 1990 a la parròquia barcelonina de Santa Maria del Pi (que correspon a la que utilitzava l'Àliga de Barcelona), presenta unes semblances enormes amb la de Berga, amb passatges pràcticament calcats. Això fa suposar que, en adaptar l'entremès, hom copiés la partitura. Justament, el manuscrit en el qual es troba aquesta partitura barcelonina també està datat el 1756. Fou en la música de l'Àliga en la que s'inspirà el mestre Ribera per compondre l'Himne de la Coronació de la Mare de Déu de Queralt. Hom ha apuntat que la línia melòdica d'aquest ball podria tenir el seu origen en un cant gregorià.

Bibliografia

- ARMENGOU i FELIU, Josep: La Patum de Berga, Berga, 1968.
FARRÀS i FARRÀS, Jaume: La Patum de Berga, Barcelona, 1986.
CASAS i PAGEROLS, Joan: La Patum de Berga. Partitura per a piano, Berga, 1993.
NOGUERA i CANAL, Josep: Visió històrica de La Patum de Berga, Barcelona, 1992.
RUMBO i SOLER, Albert: La Patum: visions d'un segle, Manresa, 2001.
SANSALVADOR, Antoni: La Patum, Barcelona, 1916.
VILAR, Josep M.: "Una música per a dues àligues", L'Erol, 35, hivern 1991, pàgs. 11-14.
VILAR, Josep M.: "Una música per a dues àligues", L'Erol, 36, primavera 1992, pàgs. 44-45.

